

Asia: VN/3049/2021

## **Lausuntopyyntö opettajarekisteriä ja opettajatiedonkeruuta koskevasta selvityksestä**

Lausunnonantajan lausunto opettajarekisteriä ja opettajatiedonkeruuta koskevasta selvityksestä

**1) Opettajarekisterin hyödyt ja käyttötarkoitukset: Pyydämme kommentteja selvityksessä esitettyihin opettajarekisterin tuottamiin hyötyihin ja rekisterin käyttötarkoituksiin. Onko rekisterin hyödyt ja käyttötarkoitukset kuvattu selvitysraportissa onnistuneesti ja eri tahojen tarpeet ja näkökulmat huomioiden? (Ks. raportin luku 6, osin myös luku 7).**

Opettajarekisterin hyötyjen ja käyttötarkoitusten näkökulmasta opettajarekisteriin olisi hyvä kirjata tieto millä aineyhdistelmillä ko. opettaja voi opettaa perusopetuksessa ja/tai lukiossa. Toiseksi paljonko opettajia on virassa kullakin koulutustasolla ja näin ollen koulutustarpeet ja resurssien ohjaaminen näiden tarpeiden mukaisesti. Esimerkiksi erityisopettajista on huutava pula koko maassa. Opettajan työ on tänä päivänä erittäin haasteellista ja kuormittavaa ja tästä syystä moni opettajaksi koulutetuista siirtyy muihin töihin joko heti valmistuttuaan tai joitakin vuosia opettajan työssä oltuaan. Rekisteristä olisi hyvä saada selville mikä on eri alalle siirtyvien tosiasiallinen tilanne? esimerkiksi erityisopettajakoulutuksen saaneet mihin sijoittuvat, kun heitä ei löydy opetustehtäviin?

**2) Opettajarekisteriin liittyvät haasteet: Pyydämme kommentteja selvityksessä esitettyihin opettajarekisteriin liittyviin haasteisiin. Onko opettajarekisteriin ja sen perustamiseen liittyvä haasteet huomioitu selvityksessä onnistuneesti? (Ks. osin luvut 6, 8 ja 9)**

Huolettaa voivatko huoltajat ja kuka tahansa kuntalainen hakea tietoa opettajista henkilöinä?

**3) Opettajarekisterin kohderyhmät ja vaiheittainen eteneminen: Pyydämme kommentteja raportissa esitettyihin opettajarekisterin kohderyhmiin ja vaiheittaiseen etenemiseen. Jos opettajarekisteri perustetaan, mitkä kohderyhmät opettajarekisterin tulisi kattaa, mitä koulutusasteita sen tulisi koskea? Miksi? Onko selvityksessä esitetty opettajarekisterin perustamisen vaiheistaminen tarkoituksenmukaista? (Ks. luku 7)**

Näkemyksemme mukaan perusopetuksen ja lukion opettajien kohdalla kelpoisuusehdot koulutuksen/kelpoisuuden osalta ovat selkeät, mutta erityisesti ammatillisen toisen asteen ja vapaan sivistystyön opettajien koulutukset ja kelpoisuudet vaihtelevat kovasti. Varhaiskasvatuksen osalta opettajien tilanne hakee vielä muotoaan

**4) Opettajarekisterin sisällöt: Pyydämme kommentteja selvityksessä esitettyihin opettajarekisterin sisältöihin. Mitä tietoja rekisterin tulisi kattaa? (Ks. luku 7.3)**

Sisältöjen osalta rekisterin tulisi kattaa kelpoisuudet. Siirtymäsäännösten nojalla saadut/säilyvät kelpoisuudet ovat haasteellisia.

**5) Opettajarekisteriin liittyvät tiedonsaantioikeudet ja tietosuojakysymykset: Pyydämme kommentteja opettajarekisteriin liittyviin tiedonsaantioikeuksiin ja tietosuojakysymyksiin. Pitäisikö opettajarekisterin tietojen saatavuus organisoida jotenkin toisin kuin mitä selvityksessä esitetään? (Ks. erityisesti luku 9.5; osin myös muut luvun 9 alaluvut)**

-

**6) Opettajarekisterin kustannukset: Pyydämme kommentteja rekisterin perustamiseen ja ylläpitoon liittyviin kustannuksiin. Onko opettajarekisterin kustannukset kuvattu selvityksessä onnistuneesti? Millaisia selvityksen ulkopuolelle jääneitä kustannuksia opettajarekisterin perustamisesta ja ylläpidosta voi aiheutua? (Ks. pääasiassa luku 8.1)**

Rekisterin käyttöönotosta ei toivota raskasta prosessia työnantajalle eikä tiedonsiirrosta ylimääräistä työtä ja kustannuksia. Tiedonkeruun koetaan lisäävän opettajien työtä ja lisäksi tulevat vielä työnantajille suunnatut omat kyselyt

**7) Vaihtoehdot rekisteripohjaiselle tiedonkeruulle: Pyydämme kommentteja vaihtoehtoista rekisteripohjaiselle tiedonkeruulle. Onko esityksessä huomioitu riittävän kattavasti muut vaihtoehtoiset tavat tiedonkeruulle? Olisiko selvityksessä esitetylle opettajarekisterille toimivaa vaihtoehtoa, joka tuottaisi tarvittavaa tietoa opettajista? Miten nykyistä kolmen vuoden välein toteutettavaa opettajatiedonkeruuta tulisi kehittää nykyisiä ja tulevia tietotarpeita vastaavaksi? (Ks. pääasiassa luku 8.3, myös 3.4)**

-

**8) Muut mahdolliset huomiot opettajarekisteriselvitykseen liittyen**

Toivoisimme, että järjestelmä otettaisiin käyttöön testattuna, ajan kanssa ja valmiina käyttöön. Aiemmat kokemukset tietojärjestelmien käyttöönotosta ovat olleet monella tapaa haasteellisia. Kannatamme toimivaa järjestelmää ja opettajan ”suojattua tehtävänimikettä”

**9) Kannatatteko selvityksessä kuvatun opettajarekisterin perustamista?**

Kyllä

Kangas Tiina  
Kalajoen kaupunki, opetuspalvelut